

TẬP ĐỌC

CON SẺ

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc lưu loát toàn bài, biết ngắt nghỉ đúng chỗ. Biết đọc diễn cảm bài văn – chuyển giọng linh hoạt phù hợp với diễn biến câu chuyện : hồi hộp, căng thẳng (ở đoạn đầu – tả sự đối đầu giữa sẻ mẹ và chó săn) ; chậm rãi, thán phục (ở đoạn sau – sự ngưỡng mộ của tác giả trước tình mẹ con thiêng liêng, hành động dũng cảm bảo vệ con của sẻ mẹ).

2. Hiểu được nội dung, ý nghĩa bài : Ca ngợi hành động dũng cảm, xả thân cứu sẻ non của sẻ già.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài học trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ

GV kiểm tra 2 HS đọc bài *Dù sao trái đất vẫn quay !*, trả lời câu hỏi : Lòng dũng cảm của Cô-péc-níc và Ga-li-lê thể hiện ở chỗ nào ?

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài

Bài học hôm nay giới thiệu với các em một câu chuyện ca ngợi lòng dũng cảm của một con sẻ bé bỏng khiến một con người phải kính cẩn nghiêng mình trước nó.

2. Hướng dẫn HS luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc 5 đoạn của bài (xem mỗi lần chấm xuống dòng là 1 đoạn) ; đọc 2 – 3 lượt.

GV hướng dẫn HS quan sát tranh minh họa truyện ; giúp HS hiểu các từ khó trong bài (*tuông như, khản đặc, náu, bối rối, kính cẩn*) ; nhắc HS nghĩ hơi đúng giữa các cụm từ trong câu văn sau để gây ấn tượng hoặc không gây hiểu lầm về nghĩa : *Bỗng / từ trên cây cao gần đó, một con sẻ già có bộ ức đen nhánh lao xuống như hòn đá / rơi trước mõm con chó.*

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai HS đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng đọc phù hợp với diễn biến của câu chuyện :

Đoạn 1 : 2 câu đầu đọc với giọng kể khoan thai. Từ câu 3 – chuyển giọng hồi hộp, tò mò.

Đoạn 2 và 3 (sẻ già bé nhỏ đối đầu với chó săn) – giọng hồi hộp, căng thẳng ; nhấn giọng các từ ngữ gợi tả hình ảnh sẻ già gan góc, lao xuống cứu con bất chấp hiểm nguy : *lao xuống, dựng ngược, rít lên, tuyệt vọng, thảm thiết, lao đến, phủ kín, hung dữ, khản đặc, khổng lồ, hi sinh, cuốn nó.*

Đoạn 4 và 5 (sự ngưỡng mộ của tác giả trước sẻ già) – giọng đọc chậm rãi, thán phục ; nhấn giọng những từ ngữ thể hiện sự bối rối của chó săn, sự thán phục của con người : *dừng lại, lùi, bối rối, đây thán phục, kính cẩn nghiêng mình, bé bỏng, dũng cảm, tình yêu.*

b) Tìm hiểu bài

Gợi ý trả lời câu hỏi :

– Trên đường đi, con chó thấy gì ? Nó định làm gì ? (Trên đường đi, con chó đánh hơi thấy một con sẻ non vừa rơi từ trên tổ xuống. Nó chậm rãi tiến lại gần sẻ non.)

– *Việc gì đột ngột xảy ra khiến con chó dừng lại và lùi ?* (Đột nhiên, một con sẻ già từ trên cây lao xuống đất cứu con. Dáng vẻ của sẻ rất hung dữ khiến con chó phải dừng lại và lùi vì cảm thấy trước mặt nó có một sức mạnh làm nó phải ngán ngại.)

– Hình ảnh con sẻ mẹ dũng cảm từ trên cây lao xuống cứu con được miêu tả như thế nào ? (Con sẻ già lao xuống như một hòn đá rơi trước mõm con chó ; lòng dũng ngược, miệng rít lên tuyệt vọng và thảm thiết ; nhảy hai, ba bước về phía cái mõm há rộng đầy răng của con chó ; lao đến cứu con, lấy thân mình phủ kín sẻ con...)

* GV : Em hiểu một sức mạnh vô hình trong câu Nhưng một sức mạnh vô hình vẫn cuốn nó xuống đất là sức mạnh gì ? (HS phát biểu. GV chốt lại : Đó là sức mạnh của tình mẹ con, một tình cảm tự nhiên, bản năng trong con sẻ khiến nó dù khiếp sợ con chó sấn to lớn vẫn lao vào nơi nguy hiểm để cứu con.)

– Vì sao tác giả bày tỏ lòng kính phục đối với con sẻ nhỏ bé ? (Vì hành động của con sẻ nhỏ bé dũng cảm đối đầu với con chó sấn hung dữ để cứu con là một hành động đáng trân trọng, khiến con người cũng phải cảm phục.)

c) Hướng dẫn HS đọc diễn cảm

– Ba HS tiếp nối nhau đọc 5 đoạn văn. GV hướng dẫn để các em tìm đúng giọng đọc từng đoạn, thể hiện diễn cảm phù hợp với diễn biến của câu chuyện (theo gợi ý ở mục 2.a.).

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện đọc và thi đọc diễn cảm một đoạn tiêu biểu trong bài. Có thể chọn đoạn 2 – 3 :

*Bỗng ! từ trên cây cao gần đó, một con sẻ già có bộ ức đen nhánh lao xuống như hòn đá ! rơi trước mõm con chó. Lòng sẻ già **dũng ngược**, miệng rít lên **tuyệt vọng** và **thảm thiết**. Nó nhảy hai, ba bước về phía cái mõm há rộng **đầy răng** của con chó.*

*Sẻ già lao đến cứu con, lấy thân mình **phủ kín** sẻ con. Giọng nó yếu ớt nhưng **hung dữ** và **khản đặc**. Trước mắt nó, con chó như một con quỷ **khổng lồ**. Nó sẽ **hi sinh**. Nhưng một sức mạnh vô hình vẫn **cuốn nó** xuống đất.*

3. Củng cố, dặn dò

GV nhận xét tiết học. Yêu cầu HS về nhà tiếp tục luyện đọc diễn cảm bài văn ; kể lại câu chuyện trên cho người thân.